

GGZ Klachtencommissie voor Noord-Holland-Noord

KLACHTNUMMER : 25.0496

DE KLACHTENCOMMISSIE VOOR GGZ NOORD-HOLLAND-NOORD
HEEFT HET VOLGENDE OVERWOGEN EN GEOORDEELD OMTRENT DE OP 14 FEBRUARI 2025
BINNENGEKOMEN KLACHT IN HET KADER VAN DE WET VERPLICHTE GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG
(WVGGZ) VAN:

A.
verblijvende: J. te B. , GGZ Noord-Holland-Noord (hierna: de instelling)
hierna te noemen: klager

tegen

C. werkzaam als verpleegkundig specialist bij de instelling
hierna te noemen: verweerder

1 VERLOOP PROCEDURE

1.1. Overzicht van de ingekomen stukken

- Het klachtenformulier (inclusief toelichting) gedateerd 14 februari 2025 vergezeld van een verzoek tot schorsing;
- Het verweerschrift, gedateerd 18 februari 2025.

1.2. De mondelinge behandeling van de klacht

- De klachtencommissie heeft geen beslissing op het verzoek tot schorsing hoeven te nemen, aangezien verweerder tevoren heeft aangegeven te zullen wachten met het toedienen van een depot, totdat de commissie op de klacht heeft beslist.
- Klager heeft zijn standpunt voor de commissie toegelicht op de zitting van 19 februari 2025.
- Aanwezig was klager, bijgestaan door de patiëntenvertrouwenspersoon (hierna: pvp), D.
- Als verweerder is verschenen C. verpleegkundig specialist
- Voorts waren aanwezig verpleegkundige E.en, met instemming van klager, een coassistent.
- Op 19 februari 2025 is de beslissing van de uitspraak telefonisch aan partijen medegedeeld.

2 STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

2.1 STANDPUNT KLAGER

Klager is het niet eens met de toediening van een verplicht depot. Hij slikt vrijwillig [...] de voorgeschreven medicatie en vindt toediening daarvan via een injectie een inbreuk op zijn persoonlijke integriteit. Hij wil de medicatie niet op die wijze in zijn lijf en is van mening dat prikken te vergaand is. Medicatie in pilvorm is voor hem prettiger dan door middel van een prik.

2.2 STANDPUNT VERWEERDER

Verweerder heeft in het verweerschrift kenbaar gemaakt dat toediening van de medicatie aan klager in de vorm van een depot noodzakelijk is. In [...] is de opname te B. beëindigd, waarna klager weer is gaan wonen [...] waar hij al eerder woonachtig was. Dit is een [...] 24 uren voorziening met ambulante GGZ begeleiding. Op [...] is klager wederom opgenomen, ditmaal in F., omdat klager sinds [...] zijn medicatie weigerde. Klager is (her)ingesteld op olanzapine, en medio [...] met ontslag gegaan. In de periode [...] tot en met [...] is met klinisch team, ambulante GGZ-team en de woonbegeleiding geprobeerd om de situatie van klager te stabiliseren. Op [...] is klager opgenomen te B..

Op dit moment neemt klager dagelijks orale medicatie in (olanzapine).

Verweerder stelt zich op het standpunt dat het doelmatig lijkt klager in te stellen op depotmedicatie, om een meer langdurige stabilisatie te bereiken, waarbij de mate van [...] milder wordt in de thuissituatie wanneer overvraging/overprikkeling [...] op de voorgrond staat. Daardoor zou de mate van [...] worden beperkt.

Een olanzapine depot is niet werkbaar in de ambulante situatie. Daarom zal de olanzapine omgezet worden in risperidon en zal er uiteindelijk een risperidon depot voorgeschreven worden.

Ter zitting heeft verweerder dit laatste desgevraagd nog eens toegelicht. Er zijn in de ambulante situatie in de afgelopen maanden incidenten geweest, waarbij klager [...]. Verweerder en alle andere hulpverleners om klager heen, streven ernaar om een langdurigere stabilisatie te bereiken voor klager, juist ook in de thuissituatie. Een depot zou dat kunnen creëren. Verweerder erkent voorts dat ook het [...] van klager en zijn problematiek[...] een belangrijke rol spelen bij het psychotisch gedrag van klager. Hij ontregelt snel door overprikkeling/overvraging.

3 OVERWEGINGEN EN BEOORDELING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

3.1 VOORVRAAG

De commissie is bevoegd kennis te nemen van de klacht en klager is ontvankelijk in zijn klacht.

3.2 FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN

Bij de beoordeling van de klacht gaat de commissie uit van de volgende feiten en omstandigheden.

- Klager is al geruime tijd in beeld bij de psychiatrie, waarbij hij normaliter op een 24 uren locatie woont en ambulante GGZ-begeleiding krijgt.
- Klager slikt al [...] jaar olanzapine.
- In [...] is klager twee keer gedwongen opgenomen geweest omdat hij niet langer ambulant begeleid kon worden en er sprake was van en het staken van medicatie-inname.
- Op [...] is klager opnieuw opgenomen te B., met als doel het instellen op depot medicatie, hetgeen voor klager niet bespreekbaar is. Dit na overleg met de betrokken partijen rondom klager.
- Voor klager geldt een zorgmachtiging tot [...], afgegeven door de Rechtbank Noord-Holland, locatie G. op [...]. Klager kan in het kader van de zorgmachtiging als verplichte zorg onder meer medicatie toegediend krijgen.

3.3 BEOORDELING KLACHT

Klager is van mening dat toediening van de medicatie via een depot niet nodig is. Hij neemt sinds de opname per [...] en ook in de thuissituatie, na zijn ontslag per [...], iedere dag de voorgeschreven medicatie olanzapine, in en is bereid dit thuis [...] na zijn ontslag te blijven innemen.

Ter zitting heeft klager zelf aangegeven dat hij sinds kort geen [...] meer gebruikt en dat in de toekomst ook niet meer wil doen. Voorts heeft klager toegezegd dat hij ook in de thuissituatie bereid is mee te werken aan controles daarop. Verweerder heeft in reactie daarop ter zitting laten weten dat klager dit in het verleden ook al eens heeft toegezegd, maar in de thuissituatie toch zijn medewerking niet heeft verleend.

Verweerder heeft ter zitting naar voren gebracht dat er zowel in de kliniek als door het ambulante team veel overleg heeft plaatsgevonden, waarbij de uitkomst is dat stabiliteit creëren voor klager van het grootste belang is. Verweerder is van oordeel dat toediening van de medicatie in depotvorm zou kunnen bijdragen aan de stabiliteit van klager. Verweerder geeft ook aan dat het vinden van een [...] daaraan kan bijdragen, in verband met de prominente rol van de [...]problematiek bij de ontregeling van klager, maar dat hiervoor een omzetting van de indicatie noodzakelijk is en dat dit gezien de wachtlijsten alleen op langere termijn realiseerbaar zal zijn.

De klachtencommissie overweegt als volgt

De beslissing van verweerder tot (verplichte) toediening van medicatie in depotvorm (via een injectie) is ingrijpend van aard. Dwangbehandeling met medicatie druist in tegen het in de grondwet als artikel 11 vastgelegde recht op onaantastbaarheid van het lichaam (lichamelijke integriteit). Er zijn echter beperkingen op dit grondrecht vastgelegd in de Wvvgz. Op basis hiervan kan dwangbehandeling onder voorwaarden toch zijn toegestaan.

Er is voor klager een zorgmachtiging afgegeven en op grond daarvan zou dwangbehandeling (nu ook de zogenaamde 8:9 brief is afgegeven aan klager) kunnen worden toegestaan. Dwangbehandeling kan echter alleen worden toegestaan onder de voorwaarde dat eerst de minst ingrijpende vorm van behandeling is geprobeerd.

Duidelijk is geworden dat klager na zijn ontslag per [...] op enig moment ontregeld is geraakt en psychotisch is geworden, hetgeen geleid heeft tot [...]. Klager is vervolgens wederom opgenomen, dat is de huidige opname. Daags daarna is gebleken dat klager.

Verweerder hoopt met een depot een krachtiger bescherming tegen ontregeling en daarmee tegen [...] gedrag van klager te bieden. Anderzijds erkent verweerder ook dat met name de [...] beperking van klager een essentiële factor is. Klager ontregelt gemakkelijker wanneer hij overvraagd wordt.

Het voorgaande leidt ertoe dat het toedienen van medicatie door middel van een depot, naar het oordeel van de klachtencommissie, niet de geëigende oplossing voor de problematiek van klager is. Het probleem lijkt immers, nu klager de voorgeschreven medicatie al enige tijd inneemt - ook in de thuissituatie - eerder te zitten in de beperking van klager, waardoor hij sneller overvraagd wordt, daardoor ontregeld raakt en kan worden.

Daar komt bij dat door verweerder geen - minder ingrijpend - alternatief voor medicatie in depotvorm is overwogen, zoals een wekelijks tablet (penfluridol) of een (strengere) controle op middelen gebruik.

De klachtencommissie is dan ook van oordeel dat dit klachtonderdeel gegrond moet worden verklaard.

Ten overvloede merkt de klachtencommissie –aan de hand van hetgeen zij heeft gedestilleerd uit wat tijdens de mondelinge behandeling naar voren is gebracht, nog op dat de instelling zich in een

zeer lastig parket bevindt, waarbij de vraag naar ieders verantwoordelijkheid in deze als 'hete aardappel' heen en weer wordt geschoven. Ook de [...] zou zijn verantwoordelijkheid moeten nemen.

4 BESLISSING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

De klachtencommissie verklaart de klacht van klager **gegrond**;

Aldus gedaan te B. op [...] verzonden op [...]

Vastgesteld door de volgende commissie:

mr. Ph. Burgers (voorzitter), mr. M.M.G.C. Mulder (lid-jurist), drs. J.F. Hammink (lid-psychiater) (leden), bijgestaan door N. Van Stam (ambtelijk secretaris).

Namens deze;

Ph. Burgers
voorzitter

Beroep

De Wvggz geeft betrokkene (klager), diens vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene de mogelijkheid om binnen 6 weken na de uitspraak van de commissie een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift in te dienen bij de rechter van rechtbank Noord-Holland, gelegen aan de Kruseman van Eltenweg 2, 1817 BC Alkmaar.

Deze uitspraak wordt toegezonden aan:

A., cliënt

D., PVP

H., advocaat

I., Geneesheer-directeur

GGZ Noord-Holland-Noord (zorgaanbieder)

C., zorgverantwoordelijke

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.